

У С Т А В
на Народно читалище
„ХРИСТО БОТЕВ – село Болярино”
с. Болярино, община Раковски, област Пловдив

ГЛАВА ПЪРВА
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Народно читалище „Христо Ботев – село Болярино – 1999 г.” е юридическо лице с нестопанска цел, отделно от членовете си, учредено съгласно разпоредбите на Закона за народните читалища, Закона за юридическите лица с нестопанска цел, Устава и Решението на учредителното събрание.

Чл. 2. НЧ „Христо Ботев – село Болярино- 1999 г.” е традиционно, самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение, което изпълнява държавни културно-просветни задачи. В неговата дейност могат да участват всички физически лица, без оглед на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл. 3. НЧ „Христо Ботев – село Болярино – 1999 г.” – с. Болярино поддържа най-тесни връзки и сътрудничество с местната власт, като участва най-активно в организацията и провеждането на общински културно-просветни прояви, съобразява своята дейност със стратегията на Общината в областта на културата.

Чл. 4. НЧ „Христо Ботев – село Болярино – 1999 г.” провежда своята културно-просветна дейност във взаимодействие с училищата и църквата, обществените и стопански организации и фирми, които извършват или подпомагат културната дейност за обогатяването естетическата култура на населението.

Чл. 5. Наименованието на читалището е Народно читалище „Христо Ботев – село Болярино – 1999 г.”.

Чл. 6. Седалището и адресът на управление е: с. Болярино, община Раковски, област Пловдив.

ГЛАВА ВТОРА
ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ

Чл. 7. Основната цел на читалището е да задоволява потребностите на населението, свързани с:

- развитие и обогатяване на културния живот;
- запазване на обичаите и традициите на населението;
- разширяване знанията на хората и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
- възпитаване в дух на демократизъм, родолюбие и общочовешка нравственост;
- възпитаване и утвърждаване на национално самосъзнание;
- развитие на културно-информационни дейности;
- предоставяне на социални и информационни услуги на населението.

Чл. 8. За постигане на тази цел, Читалището извършва основни дейности, като:

- поддържа общодостъпна библиотека с читалня;
- подпомага любителското творчество на колективи и изпълнители, съобразно условията и възможностите на читалището;
- организира школи и курсове, празненства, концерти, чествания, конкурси и други;
- разработване, координиране, управление и изпълнение на проекти и програми, насочени към съхранение на обичаите и традициите на българския народ, възпитание и утвърждаване на националното самосъзнание, съответстващи на целите и задачите на читалището;

- развитието и утвърждаването на духовните ценности, гражданското общество, здравеопазването, образованието, науката, културата, техниката, технологиите и физическата култура;

- подпомагане на социално слабите, на инвалидите или лицата, нуждаещи се от грижи;
- защитата на човешките права и на околната среда.

Чл. 9. Читалището може да извършва и други дейности, подпомагащи изпълнението на основните му цели и задачи, с изключение на използване на читалищни помещения за клубове на политически партии, религиозни секти и други дейности, противоречащи на добрите нрави, национално самосъзнание и традиции.

Чл.10. Читалището няма право да организира и предоставя имуществото си за хазартни игри и нощни заведения.

Чл.11. Читалището може да се съюзява с други читалища за защита на своите интереси, за провеждане на съвместни дейности и инициативи.

ГЛАВА ТРЕТА УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 12./1/. Членовете на читалището са индивидуални, колективни и почетни.

/2/. Индивидуалните членове биват действителни и спомагателни:

1. Индивидуални членове са дееспособни лица, които плащат редовно годишния си членски внос и имат право на глас. Право на глас да избира има само действителен член, който е платил членския си внос поне за последната година, преди отчетно-изборното събрание. Той има право да получава пълна информация по интересующите го въпроси от дейността на читалището. За членове на настоятелството се избират лица, които са действителни членове на читалището.

2. Спомагателни членове са лица под 18 години. Те нямат право да избират и да бъдат избирани в ръководните органи на читалището и имат съвещателен глас.

3. Колективните членове съдействат за осъществяване целите и задачите на читалището, подпомагат неговата дейност, поддържането и обогатяването на материалната му база и имат право на 1 глас. Колективните членове могат да бъдат: професионални организации, стопански организации, кооперации и сдружения, културно-просветни и любителски клубове и творчески колективи.

4. Почетни членове могат да бъдат български и чужди граждани с изключителни заслуги към читалището.

/3/. Членовете на читалището са длъжни:

- да спазват устава;
- да плащат редовно членския си внос;
- да опазват имуществото на читалището;
- да участват в дейността на Читалището, според възможностите си;
- да не уронват доброто име на Читалището.

/4/. Прекратяване на членството:

- по собствено желание чрез подаване на молба до Настоятелството на читалището, която се разглежда в едномесечен срок;

- при неплащане на членски внос за срок по-дълъг от една календарна година;
- при неспазване на Устава на читалището и уронване на доброто име на читалището;
- при смърт.

Чл. 13. Органи на читалището са: Общо събрание, Настоятелство и Проверителна комисия.

Чл. 14. Върховен орган на читалището е Общото събрание, което се състои от всички членове, имащи право на глас.

Чл. 15./1/. ОБЩОТО СЪБРАНИЕ:

1. Изменя и допълва устава.

2. Избира и освобождава членовете на Настоятелството, Проверителната комисия и Председателя.

3. Приема вътрешни актове, необходими за организацията и основни насоки за дейността на читалището.

4. Изключва членове на читалището.

5. Приема бюджета на читалището и годишния отчет за цялостната дейност.

6. Утвърждава годишния членски внос.

7. Взема решение за членуване или прекратяване членството на Читалището в Читалищен съюз.

8. Отменя решения на органите на Читалището.

9. Взема решения за откриване на филиали на Читалището.

10. Взема решения за прекратяване на Читалището.

11. Взема решения за отнасяне до съда на ръководството или отделни читалищни служители и членове за незаконосъобразни действия.

/2/. Решенията на Общото събрание са задължителни за ръководните органи на читалището.

Чл. 16./1/. Редовно общо събрание се свиква от Настоятелството най-малко веднъж годишно. Извънредно Общо събрание може да бъде свикано по решение на Настоятелството, по искане на Проверителната комисия или на една трета от действителните членове на Читалището.

/2/. Поканата за събранието трябва да съдържа дневния ред, датата, часа, мястото на провеждането му и кой го свиква. Тя трябва да бъде получена от действителните членове не по-късно от 7 дни преди датата на провеждането му. В същия срок на общодостъпни места трябва да бъде обявено и съобщение за събранието.

/3/. Общото събрание е законно, ако на него присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалището. При липса на кворум, събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, колкото и членове да се явят.

/4/. Решенията по чл. 15 ал.1 т. 1, 4, 8, 9, 10 се вземат с мнозинство най-малко от две трети от всички членове. Останалите решения се вземат с мнозинство повече от половината от присъстващите.

Чл. 17./1/. Ръководен орган на Читалището между Общите събрания е Настоятелството, което се състои от 5 члена. Същите да нямат роднински връзки по права и сребрена линия до четвърта степен, да не са осъждани на лишаване от свобода и да нямат конфликт на интереси съгласно Закона за конфликт на интереси.

/2/. НАСТОЯТЕЛСТВОТО:

1. Свиква Общото събрание.

2. Осигурява изпълнението на неговите решения.

3. Подготвя и внася в Общото събрание проекти за бюджет, щат и годишната програма за културна дейност.

4. Подготвя и внася в Общото събрание отчет за дейността на читалището.

5. Назначава секретар на Читалището, който се явява административен ръководител, ръководещ цялостната оперативна дейност и утвърждава длъжностната му характеристика.

6. Приема нови членове на читалището.

7. Предлага годишния членски внос.

8. Провежда най-малко 4 заседания годишно. Те са редовни, ако на тях присъстват повече от половината от членовете му.

/3/. Настоятелството взема решения с мнозинство повече от половината на членовете му.

Чл. 18. ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ на Читалището е член на Настоятелството и се избира от Общото събрание и има следните функции:

1. Организира дейността на Читалището, съобразно закона, Устава и решенията на Общото събрание.

2. Представява Читалището заедно и поотделно със секретаря.

3. Свиква и ръководи заседанията на Настоятелството и на Общото събрание.

4. Ръководи текущата дейност на Читалището.

5. Отчита дейността си пред Настоятелството и Общото събрание.

6. Сключва и прекратява трудовите договори със служителите, съобразно бюджета на Читалището и въз основа решенията на Настоятелството.
7. Подпомага и контролира дейността на секретаря и служителите.
8. В негово отсъствие го замества секретаря.
9. По решение на Настоятелството секретарят може да изпълнява функциите на председателя.

Чл. 19./1/. **ПРОВЕРИТЕЛНАТА КОМИСИЯ** се състои от трима члена и се избира от Общото събрание.

/2/. Членовете на Проверителната комисия не могат да бъдат лица, които са в трудовоправни отношения с Читалището или са роднини на членове на Настоятелството по права линия, съпруги, братя, сестри и роднини по сватовство от първа степен.

/3/. Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на Настоятелството и Председателя на Читалището по спазване на закона, Устава и решенията на ОС.

/4/. При констатирани нарушения, Проверителната комисия уведомява Общото събрание, а при данни за извършени престъпления и органите на прокуратурата.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА **ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИРАНЕ**

Чл. 20. Имуществото на Читалището се състои от дълготрайни материални активи и малощенни и малотрайни предмети.

Чл. 21./1/. Читалището набира средства от следните източници:

1. Членски внос.
2. Културно-просветна дейност.
3. Субсидии от държавния и общински бюджети.
4. Наеми от движимо и недвижимо имущество.
5. Дарения и завещания.
6. Други приходи.

/2/. Сумите на читалището се влагат по негови сметки в банка и се изразходват в съответствие с бюджета.

/3/. Сумите от даренията се изразходват според волята на дарителите или по решение на Настоятелството, ако има налице волеизявление.

Чл. 22. Читалищното настоятелство изготвя годишните отчети за приходите и разходите, които се приемат от Общото събрание. Отчетът за изразходваните от бюджета средства, заедно с отчета за дейността, се представят в Общината на специализирания орган по културата.

Чл. 23. Председателят ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета на общината предложения за своята дейност през следващата година и ежегодно до 31 март представя доклад пред същия за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата и за изразходваните средства от бюджета за предходната година.

ГЛАВА ПЕТА **ПРЕКРАТЯВАНЕ**

Чл. 24. Читалището може да се прекрати:

1. по решение на Общото събрание;
2. с решение на окръжния съд, по искане на прокуратурата, когато:
  - а/ дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави;
  - б/ имуществото не се използва според целите и предмета на дейност;
  - в/ читалището е в трайна невъзможност да действа или не развива дейност за период от две години;
  - г/ не е учредено по законния ред;
  - д/ обявено е в несъстоятелност.

ГЛАВА ПЕТА
ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 25. Читалището има кръгъл печат с надпис „Народно читалище „Христо Ботев – 1999г., в средата с надпис „село Болярино, област Пловдивска”.

Чл. 26. Празник на читалището е 24 май.

Чл. 27. За неуредените с този устав въпроси се прилагат разпоредбите на Закона за народните читалища и Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Уставът е приет на проведено на 02.07.2010 г. на Общо събрание на читалището.

ОТЧЕТЕН ДОКЛАД

ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЧИТАЛИЩНОТО НАСТОЯТЕЛСТВО

НА НЧ „ХРИСТО БОТЕВ –село БОЛЯРИНО-1999г” ЗА 2022г.

Българското читалище се възприема от обществото като културна институция, завоювала своите позиции през годините на своето съществуване и доказала, че е необходима. Заедно с това се откроява и специфичната мисия на читалището за съхранение и развитие на традиционните ценности на нацията.

Основните функции и задачи които стояха пред институцията бяха:

Затвърждаване позицията на читалището като водещо културно средище; обогатяване на културния живот с традиционни и нови форми; развитие на библиотечната дейност; превръщане на читалището в информационен център; съхраняване на народните обичаи и традиции; развитие и подпомагане на любителското художествено творчество; работа по проекти; партниране с местното самоуправление за развитието на културните процеси.

По отношение на заложените приоритетни задачи за изминалия отчетен период, които бяха:

- Поддържане на читалищната библиотека
- Предоставяне на компютри и интернет услуги
- Кандидатстване, разработване и реализиране на проекти;

ДЕЙНОСТИ:

Библиотечна и информационна дейност .Една от основните дейности на читалището е библиотечната дейност.

В читалището ни функционира библиотека със фонд от 5681 тома , разпределени и подредени по отдели на знанието.

Раздадените библиотечни материали през годината са 120 бр. библиотечни единици.

Партньори в работата на читалището са Кметство с.Болярино,Община Раковски,НБ“Иван Вазов“.

Културно – масови мероприятия:

Читалището организира традиционни празници и чествания, свързани местния и националния календар. Работи съвместно ДГ в селото.

Проведени са 13 културно-масови мероприятия, традиционни празници и обичаи. Поради недостига на средства в читалището от години не се заплащат хонорари за ръководители на състави. В населеното място в което функционира институцията населението е застаряващо за съжаление, както в много малки населени места. През изминалата година приключи проект “Фестивал на тракийската музика“ съвместно с Кметство Болярино.

Материално техническа база

Техническата база на читалището е остаряла, липсва озвучителна и осветителна техника, нуждаем се и от подмяна и изработване на нови сценични костюми за което смятаме да кандидатстваме по проект.

Въпреки намалената дейност на читалището през изминалата 2022 г. дейността беше разнообразна. Надяваме се през 2023 година, да се активизира читалищната дейност. Всъщност за постигане на резултати можем да говорим ако населението не беше застаряващо ,а имахме млади и амбициозни хора, които за съжаление си идват в населеното място само за почивните дни и празници и съдействат за осъществяването им. На всички, които участват с ентузиазъм в читалищната дейност, изказваме своето уважение и благодарност. И нека със своя пример да заразят и нови участници в читалищните дела.

Кадрово осигуряване на читалищната дейност

Читалището има 0,5 щатна бройка секретар-библиотекар .През годината обменяме опит със колежките от РБ „Иван Вазов „ ,Община Раковски и колежката от НЧ ‘Св.Св.Кирил и Методий1929“с.Шишманци.

Председател: Бою Вълков

ПРОГРАМА

ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „Христо Ботев 99“

с.Болярино през 2023г.

Настоящата годишна програма за развитие на читалищната дейност на НЧ „Христо Ботев 99“ през 2023 г. е съобразена с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища. Народно читалище „Христо Ботев 99 “ е традиционно самоуправляващо се българско неправителствено културно-просветно сдружение на територията на с.Болярино, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Целите заложи в Програмата за развитие на дейността на „Зора -1927“ през 2023 г. са съобразени с чл. 3. (1) и (2) от ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението на с.Болярино, свързани с:

- развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в населеното място

- . - запазване на обичаите и традициите на с. Болярино;

- разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;

- възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание; - осигуряване на достъп до информация

За постигане на целите се планират да се извършват основни дейности, като:

- уреждане и поддържане на библиотечния фонд;

- развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;

- организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти чествания ;

- събиране и разпространяване на знания за родния край

II. Библиотечна дейност

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото. Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеките у нас. Дейността на библиотеката през 2023 г. включва:

1. Актуализиране на библиотечния фонд на читалищната библиотека чрез закупуване на нова литература, абонамент, дарения, кандидатстване с проект пред МК и други организации.
2. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване.
3. Инициатива „Книга за всеки“
4. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
5. Експониране на изложба , къртове с литература, викторини и др..
6. Обособяване на тематични къртове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
7. Повишаване квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека“Николай Вранчев“-Смолян и РЕКИЦ“Читалища“

I. Организиране на местни културни, социални и образователни прояви

- 21 януари
- Бабин ден,
- 14 февруари – Трифон Зарезан и Ден на влюбените;
- 1 март – Ден на самодееца,
- 8 март – Ден на жената,
- 7 април – Ден на здравето,
- 22 април – Ден на Земята,
- 2. Отбелязване на национални и международни празници
- 3 март – Ден на освобождението на България – беседа и изложба на тема: „Апостолите на Освобождението“;
- Отбелязване Международния ден на детската книга

- 2 април и Световния ден на книгата

- 24 май – Ден на славянската писменост и култура
- 2 юни – Ден на Ботев – поетичен спектакъл;
- Отбелязване на Деня на съединението
- 6 септември и Деня на независимостта
  - 22 септември - представяне на книги, свързани с тези събития;
- 1 ноември
- Ден на народните будители

Настоящата програма се изготвя в съответствие с изискванията на Закона за народните читалища и се изпълнява въз основа на възможностите, които финансовия и човешки ресурс на НЧ „Христо Ботев 99“- с.Болярино позволява. Програмата е отворена и подлежи на промени и актуализация, съобразено с финансовата част на читалището.

Председател :Бою Вълков

Настоящият план е приет с протокол №06

От настоятелството при НЧ“Христо Ботев 99“

с.Болярино

План културни мероприятия 2023г.

№	Месец	Дата	Мероприятие	Лични	Общински
1	Януари	21.01.2023	Бабин ден	50	50
2	Февруари	14.02.2023	Трифон Зарезан		50
3		18.02.2023	Васил Левски		
4			Кукерски игри		200
5	Март	01.03.2023	Баба Марта	50	
6		02.03.2023	Национален празник	100	500
7		08.03.2023	Ден на жената	50	100
8	Април	01.04.2023	Седмица на детската книга		100
9		08.04.2023	Лазаров ден		
10		16.04.2023	Великденска изложба		
11		22.04.2023	Ден на земята		
12	Май	20.05.2023	Ден на славянската писменост и култура		200
13	Юни	01.06.2023	Ден на детето		50
14		02.06.2023	Ден на Ботев		

15	Юли	01.07.2023	Развлекателни игри за деца		
16	Август	05.08.2023	Развлекателни игри		
17	Септември		Традиционнен събор с.Болярино		500
18	Септември		Фестивал на селската кухня		100
19			Овесилителни летни игри		
20	Ноември	01.11.2023	Ден на будителя		
21		21.11.2023	Ден на християнското семејство		
22	Декември		Коледуване	100	200
23			Новогодишно тържество		
			Всичко	350	2050

Изготвил: Неда Винклер

Председател: Б. Вълков

СПИСЪЧЕН СЪСТАВ НА НАСТОЯТЕЛСТВОТО

НЧ''Христо Ботев 99''с.Болярино

1. Бою Маринов Вълков-Председател
2. Василка Христова Димова-Член
3. Стефка Златкова Милиева-Член
4. Минка Колева Нейчева-Член
5. Недка Стефанова Винклер-Член

СПИСЪЧЕН СЪСТАВ НА ПРОВЕРИТЕЛНА КОМИСИЯ

1. Даниела Христова Николова-Председател
2. Велко Нанев Нанев-Член
3. Видка Николова Дончева-Член